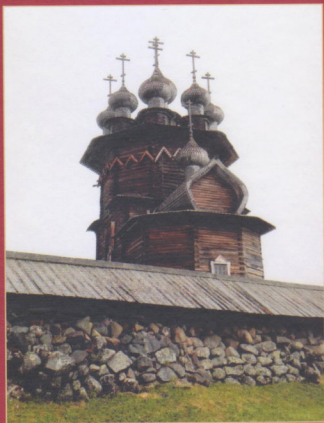

Vladimír
Majakovskij

OBLAK V NOHAVICIACH

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

V l a d i m í r
M a j a k o v s k i j

OBLAK V NOHAVICIACH

PRELOŽIL
JAROSLAV REZNÍK

Vladimír Majakovskij
Translation© Jaroslav Rezník, 2019
Cover design © Jana Satková, 2019

Vydanie knihy z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia

Preklad diela vznikol s podporou Literárneho fondu

VYDAVATESTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV,
spol. s r. o.

Z ruského originálu V. V. Majakovskij: Stichotvorenija; Poemy;
Gosudarstvennoje izdatel'stvo chudožestvennoj literatury, Moskva 1963
za jazykovej spolupráce Natálie Murat Oravcovej preložil Jaroslav Rezník.

Úvodnú esej napísal Jaroslav Rezník

Zodpovedná redaktorka PhDr. Eva Sisková

Obálku s použitím fotografie Drahoša Daloša graficky spracovala Jana Satková

Grafická úprava a sadzba Jana Satková

Tlač P + M Turany

Prvé vydanie

Vytlačené na Slovensku

ISBN 978-80-8202-105-2

Rakvu mu museli vyrobiť na mieru

Priznám sa hneď na začiatku: v tripolárnom svete poézie mojimi najobľúbenejšími básnikmi sú Miroslav Válek, Sergej Jesenin a Robinson Jeffers. Pre každý prípad to geograficky uzemnám: Slovák, Rus a Američan. Válka považujem za najväčšieho európskeho básnika druhej polovice 20. storočia. Viacero jeho básní viem naspamäť, medzi nimi aj kultovú skladbu Domov sú ruky, na ktorých smieš plakať. Jesenina považujem za najpresvedčivejšieho lyrika 20. storočia. Asi aj preto som sa ešte ako študent naučil naspamäť jeho poemu „Čornyj čelovek“. Po pol storočí, teda celkom nedávno, som ju dokonca prebásnil do rodnej liptovskej slovenčiny. No a Jeffersa milujem preto, že je to najneamerickejší americký básnik všetkých čias. Niet v ňom ani štipka agresie. Preto som mu venoval báseň Spev pre Robinsona J., ktorá sa veľmi páčila Theovi H. Florinovi. Západoeurópska poézia 20. storočia ma veľmi neoslovuje. Nech mi to Rimbaud, Verlaine i Boudelaire so svojou Mrcinou prepáčia. V duchu a pravde, akoby pod čiarou, mal by som sa priznať ešte k poézii nášho jazykovo a všetelijako ináč najbližšieho českého národa. Neveľmi sa mi do toho chce. Slovenská poézia je totiž lepšia ako česká. Ešte tak Wolker a Nezval a pred nimi Mácha so svojím Májom.

Mal by som však písať o Majakovskom, no stále mi tu vychádza paralela s Jeseninom. Ale nie je rovnobežná. Ak som si Sergeja Jesenina zamiloval na prvý pohľad, Vladimíra Majakovského som obdivoval. Nie naraz, ale postupne. No oboch som si od začiatku sprítomňoval nielen ako básnikov, ale aj fyziologicky. Jesenin bol pre mňa nežný lyrik s nežne kučeravými blondavými vlasmi, ktorý si neskôr svoju dedinskú

zakríknutosť kompenzoval provokáciami v moskovských a petrohradských krčmách, a tiež originálnym ľúbostným vzťahom so svetoznámu svetovou tanečnicou Isadorou Duncanovou. Do krčmových a pouličných potýčiek sa vraj často dostával aj preto, že jeho vizáž bola stelesnením krásy pre dúhových chlapcov z Gayovej ulice. No a chudák Jesenin poznal iba dúhu sponad disciplinovaných brezových ruských hájov.

Vladimír Majakovskij bol človek i básnik z celkom iného koryta. Výška vyše dvoch metrov, váha dobre nad sto kíľ, a to aj v mladom veku, ostro rezaná tvár, dýkovitý pohľad čiernohnedých očí, husté vlasy sčesané dozadu, no neustále padajúce do čela a bas operného speváka. Po ňom chlapi nešli. A ak áno, tak len preto, aby sa votreli do priazne jeho viditeľnej sily. Zato šli po ňom všetky ženy, čo je dosť pravidelný údel všetkých básnikov, vrátane slovenských, aj keď sa Ján Botto nikdy neoženil. Ženy išli po ňom najmä preto, že majú rady všetko veľké. No a Vladimír Vladimírovič písal aj veľkú poéziu.

Táto skutočnosť mi bola jasná už ako študentovi. Spod lyrickej nákovy jeho tvorby som cítil nesmiernu poetickú silu. Imponovala mi aj skutočnosť, že celá jeho básnická, dramatická a do istej miery aj publicistická tvorba bola spoločensky mimoriadne účinná. Navyše, z jeho životného príbehu som vedel, že Majakovskij dokázal vyjsť aj na javisko, na bídu i na tribúnu, hoci by bola aj z parného valca a hromovým hlasom, bez mikrofónu zarecitovať aj tisícovému davu svoje intímne i revolučné verše. Troška mi prekážal jeho originálny rebríkovitý veršolam básní. Často som sa vracal po jeho šteblíkoch na horný okraj knihy, aby som správne pochopil myšlienku, ktorú skrze kratšiu báseň alebo poému zvestoval.

Netreba zadŕhavo tajiť, ale povedať to na rovinu: Vladimír Majakovskij sa ako človek i ako básnik pridal na stranu re-